

Erämaaposti

"Erämaapoati" on periaatteessa aika tavallinen "postinvälityskäytäntö" esimerkiksi erämaavaellusreiteillä: jos on esimerkiksi tarvike jäänyt matkasta jollekin kämpälle ja tiedossa joko se, mistä seurueesta se on peräisin tai sitten se, kuka sen pystyisi junailemaan oman vaellusreittinsä varrelta ajoissa omistajan vaellusreitit varrelle, mikäli löytää välikäden, niin hukkaan joutunut tarvike saattaa löytää omistajansa automaattisesti jopa tuntureilla keskellä kaamosta.

Vastaavankaltainen tilanne siviilissä olisi esimerkiksi, että matkoilla oleva henkilö lähettää ystävänsä välityksellä vara-avaimensa kirjekuoreen vietäväksi vaikkapa jonkun huoltoaseman kassalle, josta vaikkapa hänen tuttavansa pystyy noutamaan sen majoittuakseen matkoilla olevan henkilön kotona muutaman päivän ajan.

Erämaavaelluksilla kuten siviilissäkin ongelmana tai vahvuutena erämaapostin perille päättymisen kannalta on, että toimijat liikkuvat osittain säännöllisesti ja osittain satunnaisesti omia reittejään. Domainit eli paikat pysyvät paikoillaan.

Lähettäjällä on syytä olla tiedossaan:

- vastaanottaja seurueineen, lähipiireineen tai edes hänen tavanomainen sijaintinsa tai edes toimintavyöhykkeensä. Tai edes ilmansuunta, missä tämä todennäköisesti oleilee. Tai edes hänen nimensä. Tai edes jokin viitetieto kuten pseudonyymi.

Viestin välittäjällä on syytä olla tiedossaan:

- viestin lähettäjä, kuka/mistä päin viesti tuli sekä kuka on viestin vastaanottaja tai mitä muita vastaanottajan viitetietoja on ja että kelle/keille se sitten on välitetty eteenpäin.
- mikä erämaapostia liikkuu kassikaupalla on järkevintä kirjoittaa kirjekuoreen kunkin välittäjän nimi tai lempinimi.

Viestin vastaanottajalla on syytä olla tiedossaan:

- viestin lähettäjä, sekä viestin edellinen välittäjä.

Viestin vastaanottanut saattaa pystyä lähettämään vastausviestin takaperoisessa järjestyksessä kyseisen realisoituneen toimitusketjun kautta aloittajalle, kunhan tämä oleilee lähtöpaikassaan tai hänen uusi sijaintinsa on lähtöpaikan tiedossa (josta se silloin edelleenlähettyy kohti tätä uutta sijaintia). Muutoin vastausviesti kannattaa vain lähettää jälleen sokkona vastaanottajan suuntaan.

Mitä epämääräisempi vastaanottajan sijainti on, sitä useampi kopio viestistä kannattanee laatia ja jättää ensimmäiselle välittäjälle. Hän jättää koko nivaskan seuraavalle, ellei sitten hänellä tule mieleen useampia potentiaalisia reittejä jota kautta viesti saattaisi löytää perille. Vastaanottaja saattaa vastaanottaa useaa reittiä viestin, mistä hän pystyy päättämään toimitusnopeutta sekä toisaalta varmistelemaan paluupostin perillepääsyä, mikäli toimitusketjujen katkeamattomuus on epävarma asia.

Mikäli kysymys on tavarantoimituksesta (ei-kopioitavissa olevasta lähetyksestä), toimitusketju täytyy ensin muodostaa onnistuneella lähtö- ja paluuviestillä, ettei lähetys jäisi kuleksimaan matkan varrelle tuntemattomille välittäjille.

Periaatteessa kysymys on menetelmästä, jolla realisoida edes jotenkuten postitoimintaa laillisena yhteiskunnallisena fasiliteettina poikkeusoloissa tai vaikkapa rintamaolosuhteissa, eikä sinänsä mistään salamyhkäisestä asiasta, mutta toisaalta ainakin eräs tällainen erämaapostijärjestelmä kyllä toimi aikanaan Natsi-Saksassa kirjelmien välittämiseksi Saksan kansalaisilta Natsisaksan ulkopuoliselle radiokanavalle radiolähetyksessä luettavaksi.